

32000R2659

L 304/7

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

5.12.2000

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 2659/2000**z dnia 29 listopada 2000 r.****w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu do kategorii porozumień o badaniach i rozwoju****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 2821/71 z dnia 20 grudnia 1971 r. w sprawie stosowania art. 85 ust. 3 Traktatu do pewnych kategorii porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk ⁽¹⁾, ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji, w szczególności art. 1 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia,

uwzględniając projekt niniejszego rozporządzenia, ⁽²⁾

uwzględniając opinię Komitetu Doradczego ds. Porozumień Ograniczających Konkurencję i Pozycji Dominującej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie (EWG) nr 2821/71 upoważnia Komisję do zastosowania art. 81 ust. 3 Traktatu (poprzednio art. 85 ust. 3) w formie rozporządzenia w sprawie niektórych kategorii porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych wchodzących w zakres zastosowania art. 81 ust. 1, mających na celu prowadzenie prac badawczo-rozwojowych nad produktami lub procesami, aż do etapu przemysłowego zastosowania oraz wykorzystywanie ich rezultatów, włączając w to postanowienia dotyczące prawa własności intelektualnej.

(2) Artykuł 163 ust. 2 Traktatu wzywa Wspólnotę do zachęcania przedsiębiorstw, włączając w to małe i średnie przedsiębiorstwa, w ich staraniach o wysoką jakość badań i rozwoju technologicznego oraz popiera ich wysiłki służące współpracy między nimi. Stosownie do decyzji Rady nr 1999/65/WE z dnia 22 grudnia 1998 r. dotyczącej reguł udziału przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uniwersytetów oraz upowszechniania wyników badań dla realizacji piątego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej (1998-2002) ⁽³⁾ oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 996/1999 ⁽⁴⁾ z dnia 11 maja 1999 r. w sprawie wykonania decyzji nr 1999/65/WE, pośrednie działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego (BRT), wspierane na gruncie piątego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej, powinny być realizowane wspólnie.

(3) Porozumienia dotyczące wspólnego wspierania realizacji prac badawczych lub wspólnego rozwoju rezultatów badań, aż do, ale z wyłączeniem etapu ich przemysłowego zastosowania, generalnie nie są objęte zakresem art. 81 ust. 1 Traktatu. W pewnych okolicznościach jednakże, gdy strony postanowią nie prowadzić innych badań i prac rozwojowych w tej samej dziedzinie, rezygnując tym samym z możliwości zdobycia przewagi konkurencyjnej nad innymi stronami, porozumienia takie mogą być objęte zakresem art. 81 ust. 1 i dlatego powinny być objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.

(4) Na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 2821/71, Komisja wydała rozporządzenie (EWG) nr 418/85 z dnia 19 grudnia 1984 r. w sprawie stosowania art. 85 ust. 3 Traktatu do kategorii porozumień o badaniach i rozwoju ⁽⁵⁾, ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2236/97 ⁽⁶⁾. Rozporządzenie EWG nr 418/85 wygasa z dniem 31 grudnia 2000 r.

(5) Nowe rozporządzenie musi spełnić dwa wymogi — zapewnić skuteczną ochronę konkurencji oraz zagwarantować odpowiedni poziom ochrony prawnej dla przedsiębiorstw. Przy realizacji niniejszego celu, należy wziąć pod uwagę potrzebę maksymalnie możliwego uproszczenia nadzoru administracyjnego i ram prawnych. W celu stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu można generalnie przyjąć, że poniżej pewnego poziomu siły rynku pozytywne rezultaty porozumień o badaniach i rozwoju przeważają nad ich negatywnym wpływem na konkurencję.

(6) Rozporządzenie (EWG) nr 2821/71 wymaga, ażeby rozporządzenie wyłączające określało kategorie porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych, do których ma ono zastosowanie, sprecyzowało ograniczenia lub klauzule, które mogą lub nie mogą występować w tych porozumieniach, decyzjach i praktykach uzgodnionych, oraz sprecyzowało klauzule, które muszą znajdować się w tych porozumieniach, decyzjach i praktykach uzgodnionych, lub inne warunki, które muszą być spełnione.

(7) Właściwe jest odchodzenie od podejścia polegającego na wyliczaniu wyłączonych postanowień i położenie większego nacisku na określenie grup porozumień, które są wyłączone do pewnego poziomu siły rynku i na określenie ograniczeń lub klauzul, które nie mogą występować

⁽¹⁾ Dz.U. L 285 z 29.12.1971, str. 46.

⁽²⁾ Dz.U. C 118 z 27.4.2000, str. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 26 z 1.2.1999, str. 46.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 122 z 12.5.1999, str. 9.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 53 z 22.2.1985, str. 5.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 306 z 11.11.1997, str. 12.

- w takich porozumieniach. Jest to zgodne z podejściem opartym na zasadach ekonomicznych, które bada wpływ porozumień na rynek właściwy.
- (8) Dla zastosowania art. 81 ust. 3 w formie rozporządzenia nie jest konieczne określenie tych porozumień, które mogą wchodzić w zakres zastosowania art. 81 ust. 1. Przy indywidualnej ocenie porozumień na mocy art. 81 ust. 1 trzeba uwzględnić kilka czynników, w szczególności strukturę rynku właściwego.
- (9) Przywilej wyłączenia grupowego powinien być ograniczony do tych porozumień, w przypadku, których można z wystarczającą pewnością założyć, że spełniają one warunki określone w art. 81 ust. 3.
- (10) Współpraca dotycząca badań i rozwoju oraz wykorzystanie ich wyników generalnie promują postęp techniczny i gospodarczy, zwiększając upowszechnianie *know-how* między stronami oraz unikając powielania prac badawczo-rozwojowych, stymulując postęp poprzez wymianę uzupełniającej się *know-how* oraz racjonalizując wytwarzanie produktów lub stosowanie technologii wynikającej z prac badawczo-rozwojowych.
- (11) Wspólne wykorzystywanie wyników może być uznane za naturalne następstwo wspólnych prac badawczo-rozwojowych. Może ono przybrać różne formy, takie jak produkcja, korzystanie z praw własności intelektualnej, które istotnie przyczyniają się do postępu technicznego lub gospodarczego, lub sprzedaży nowych produktów.
- (12) Konsumenci mogą generalnie spodziewać się pewnych korzyści ze zwiększonej wielkości oraz skuteczności prac badawczo-rozwojowych, polegających na wprowadzeniu nowych lub ulepszonych produktów lub usług bądź na zmniejszeniu cen spowodowanym ulepszonymi technologiami.
- (13) W celu osiągnięcia korzyści oraz wspólnych celów prac badawczo-rozwojowych przywilejem wynikającym z niniejszego rozporządzenia powinny być objęte także te postanowienia porozumień o badaniach i rozwoju, które nie stanowią głównego celu takich porozumień, ale są z nimi bezpośrednio związane i konieczne dla ich wdrażania.
- (14) W celu uzasadnienia wyłączenia, wspólne wykorzystywanie powinno odnosić się do produktów lub technologii, dla których użycie wyników badań i rozwoju jest decydujące, a każda ze stron ma możliwość wykorzystania wszystkich wyników, jakie ją interesują. Jednakże jeśli w pracach badawczo-rozwojowych biorą udział instytucje akademickie, instytuty badawcze lub przedsiębiorstwa, które prowadzą prace badawczo-rozwojowe na zasadzie komercyjnego świadczenia usług, nie korzystając aktywnie z wyników prac, mogą one zgodzić się na wykorzystanie wyników prac badawczo-rozwojowych tylko do celów dalszych badań. Podobnie, niekonkurenci mogą zgodzić się na ograniczenie ich prawa do wykorzystania wyników w postaci zastosowania w jednej lub więcej sferach technicznych, aby ułatwić współpracę między stronami posiadającymi uzupełniające się umiejętności.
- (15) Wyłączenie zapewnione na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno być ograniczone do porozumień o badaniach i rozwoju, które nie dają przedsiębiorstwom możliwości wyeliminowania konkurencji w stosunku do istotnej części danych produktów lub usług. Konieczne jest wyjęcie spod wyłączeń grupowych porozumień pomiędzy konkurentami, których łączny udział rynkowy produktów lub usług, ulepszanych lub zastępowanych przez wyniki prac badawczo-rozwojowych, przekracza w chwili wejścia w życie porozumienia pewien poziom.
- (16) W celu zagwarantowania utrzymania skutecznej konkurencji w czasie wspólnego wykorzystywania wyników należy wprowadzić przepis, w myśl którego wyłączenie grupowe przestaje być stosowane, jeśli łączny udział stron w rynku produktów objętych wspólnymi pracami badawczo-rozwojowymi staje się zbyt duży. Wyłączenie powinno być nadal stosowane, bez względu na udział rynkowy stron, przez pewien okres po rozpoczęciu wspólnego wykorzystywania wyników, aby poczekać na stabilizację ich udziałów rynkowych, zwłaszcza po wprowadzeniu na rynek całkowicie nowego produktu, oraz aby zagwarantować minimalny okres zwrotu poniesionych nakładów.
- (17) Niniejsze rozporządzenie nie powinno wyłączać porozumień zawierających ograniczenia, które nie są niezbędne dla osiągnięcia wskazanych powyżej pozytywnych skutków. W zasadzie pewne poważne ograniczenia antykonkurencyjne, takie jak ograniczenie wolności stron w prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych w sferze niezwiązanej z porozumieniem, ustalanie cen pobieranych od osób trzecich, ograniczenia produkcji lub sprzedaży, podział rynków lub klientów oraz ograniczenia skutecznej sprzedaży pasywnej produktów objętych umową na terytoriach zarezerwowanych dla innych stron, powinny być wyjęte spod przywileju wyłączenia grupowego ustanowionego niniejszym rozporządzeniem, bez względu na udział rynkowy przedsiębiorstw uczestniczących.
- (18) Ograniczenie udziału rynkowego, bez wyłączenia pewnych porozumień, oraz warunki przewidziane przez niniejsze rozporządzenie zwykle zapewniają, że porozumienia, do których stosuje się wyłączenie grupowe, nie są w stanie umożliwić przedsiębiorstwom uczestniczącym eliminowania konkurencji co do istotnej części rozpatrywanych produktów i usług.
- (19) W szczególnych przypadkach, w których porozumienia objęte niniejszym rozporządzeniem wywierają skutki niezgodne z art. 81 ust. 3 Traktatu, Komisja może wycofać przywilej wyłączenia grupowego.

- (20) Porozumienia między przedsiębiorstwami niebędącymi konkurującymi wytwórcami produktów, które mogą być ulepszone lub zastąpione wynikami prac badawczo-rozwojowych, wykluczają zasady konkurencji w sferze prac badawczo-rozwojowych tylko w szczególnych okolicznościach. Dlatego właściwe jest umożliwienie takim porozumieniom korzystania z przywileju wyłączenia grupowego, bez względu na udział rynkowy, i skierowania takich wyjątkowych spraw na zasadzie wycofania tego przywileju. Natomiast tylko w szczególnych przypadkach należy cofnąć przywilej wyłączenia.
- (21) Ze względu na to, że porozumienia o badaniach i rozwoju często mają charakter długoterminowy, szczególnie jeśli współpraca obejmuje wykorzystanie wyników, właściwe jest ustalenie okresu ważności rozporządzenia na 10 lat.
- (22) Rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania art. 82 Traktatu.
- (23) Zgodnie z zasadą prymatu prawa wspólnotowego żaden środek podjęty w zastosowaniu krajowych ustaw dotyczących ochrony konkurencji nie może naruszać jednolitego stosowania wspólnotowych zasad konkurencji na obszarze Wspólnego Rynku lub pełnemu oddziaływaniu wszelkich środków podjętych w celu wykonania tych reguł, włączając w to niniejsze rozporządzenie.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Wyłączenie

1. Na podstawie art. 81 ust. 3 Traktatu i przepisów niniejszego rozporządzenia stwierdza się, że art. 81 ust. 1 Traktatu nie ma zastosowania do porozumień zawartych między dwoma lub więcej przedsiębiorstwami (zwanymi dalej: stronami), odnoszącymi się do warunków, na jakich przedsiębiorstwa te podejmują:

- wspólne prace badawczo-rozwojowe produktów i technologii oraz wspólne korzystanie z wyników tych prac;
- wspólne wykorzystywanie wyników prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie produktów lub technologii, prowadzonych wspólnie w myśl porozumienia zawartego wcześniej między tymi samymi stronami;
- wspólne prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie produktów i technologii, z wyłączeniem wspólnego korzystania z wyników tych prac.

Wyłączenie to stosuje się w zakresie, w jakim porozumienia te (zwane dalej porozumieniami o badaniach i rozwoju) zawierają ograniczenia konkurencji objęte zakresem art. 81 ust. 1.

2. Wyłączenie przewidziane w ust. 1 ma zastosowanie także do postanowień zawartych w porozumieniach o badaniach i rozwoju, które nie stanowią ich głównego celu, lecz są bezpośrednio związane i niezbędne dla ich wykonywania, jak zobowiązanie do nieprowadzenia, przez okres wykonywania porozumienia, niezależnie lub razem z innymi stronami, prac badawczo-rozwojowych w obszarze, którego porozumienie dotyczy lub w obszarze ściśle z nim związanym.

Akapit pierwszy nie ma jednak zastosowania do postanowień, które mają taki sam cel, jak ograniczenia konkurencji wyliczone w art. 5 ust. 1.

Artykuł 2

Definicje

Dla celów niniejszego rozporządzenia:

- „porozumienie” oznacza porozumienie, decyzję związku przedsiębiorstw lub praktykę uzgodnioną;
- „przedsiębiorstwa uczestniczące” oznaczają przedsiębiorstwa będące stronami porozumienia o badaniach i rozwoju oraz ich odpowiednie przedsiębiorstwa powiązane;
- „przedsiębiorstwa powiązane” oznaczają:
 - przedsiębiorstwa, w których strona porozumienia, bezpośrednio lub pośrednio:
 - jest uprawniona do dysponowania więcej niż połową praw do głosowania;
 - jest uprawniona do mianowania więcej niż połowy członków rady nadzorczej, zarządu lub organów ustawowo uprawnionych do reprezentowania przedsiębiorstwa; lub
 - ma prawo zarządzać sprawami przedsiębiorstwa;
 - przedsiębiorstwa, które, bezpośrednio lub pośrednio, dysponują wobec strony porozumienia prawami lub uprawnieniami wymienionymi w lit. a);
 - przedsiębiorstwa, w których przedsiębiorstwo określone w lit. b), bezpośrednio lub pośrednio, dysponuje prawami lub uprawnieniami wymienionymi w lit. a);
 - przedsiębiorstwa, w których strona porozumienia razem z jednym lub wieloma przedsiębiorstwami wymienionymi w lit. a), b) lub c), bądź w którym dwa lub więcej tych przedsiębiorstw wspólnie dysponują prawami lub uprawnieniami wymienionymi w lit. a);
 - przedsiębiorstwa, w których prawami lub uprawnieniami wymienionymi w lit. a) dysponują łącznie:
 - strony porozumienia lub ich odpowiednio powiązane przedsiębiorstwa określone w lit. a)–d); lub
 - jedna lub więcej stron porozumienia lub jedno lub więcej ich przedsiębiorstw powiązanych określonych w lit. a)–d) lub jedna lub więcej stron trzecich;
- „prace badawczo-rozwojowe” oznaczają pozyskiwanie *know-how* odnoszącej się do produktów lub technologii oraz prowadzenie teoretycznych analiz, systematycznych studiów lub doświadczeń, włączając w to produkcję eksperymentalną, techniczne testowanie produktów lub technologii, pozyskiwanie koniecznego oprzyrządowania oraz uzyskiwanie praw własności intelektualnej na ich wynikach;

- 5) „produkt” oznacza towar i/lub usługę, włączając w to zarówno towary i/lub usługi pośrednie, jak i towary i/lub usługi finalne;
- 6) „technologia umowna” oznacza technologię lub proces powstały w wyniku wspólnych prac badawczo-rozwojowych;
- 7) „produkt objęty umową” oznacza produkt powstały ze wspólnych prac badawczo-rozwojowych bądź wytworzony lub dostarczony w związku z zastosowaniem technologii umownej;
- 8) „wykorzystanie wyników” oznacza produkcję lub dystrybucję produktów objętych umową lub zastosowanie umownych technologii bądź przeniesienie praw własności intelektualnej lub udzielenie licencji na te prawa, bądź też udostępnianie *know-how* wymaganej do takiej produkcji lub stosowania;
- 9) „prawa własności intelektualnej” obejmują prawa własności przemysłowej, prawa autorskie oraz prawa pokrewne;
- 10) „*know-how*” oznacza zbiór nieopatentowanych, praktycznych informacji wywodzących się z doświadczeń i testów, które są tajne, istotne oraz zidentyfikowane: w tym kontekście „tajny” oznacza, że *know-how* nie jest ogólnie znany lub powszechnie dostępny; „istotny” oznacza, że dany wycinek *know-how* zawiera informacje, które są niezbędne dla wytwarzania produktów objętych umową lub zastosowania umownych technologii; „zidentyfikowany” oznacza, iż *know-how* jest określana w sposób wystarczająco zrozumiały, aby można było to zweryfikować dla zbadania czy wypełnia kryteria tajności i istotności;
- 11) prace badawczo-rozwojowe lub korzystanie z wyników są wykonywane „wspólnie”, jeśli zaangażowana praca jest:
 - a) wykonywana przez wspólny zespół, organizację lub przedsiębiorstwo;
 - b) wspólnie powierzona stronie trzeciej; lub
 - c) rozdzielona między strony w formie specjalizacji prac badawczych, rozwojowych, produkcji lub dystrybucji;
- 12) „przedsiębiorstwo konkurujące” oznacza każde przedsiębiorstwo dostarczające produkt, który może być ulepszony lub zastąpiony przez produkt objęty umową (konkurent rzeczywisty), lub każde przedsiębiorstwo, które przy realnych założeniach mogłoby przedsięwziąć dodatkowe inwestycje lub inne konieczne koszty dostosowawcze, tak aby móc dostarczyć taki produkt w odpowiedzi na mały i stały wzrost odnoszących cen (konkurent potencjalny);
- 13) „rynek właściwy dla produktów objętych umową” oznacza rynki(rynki) właściwy dla produktów lub geograficznie, do którego lub do których należą produkty objęte umową.

Artykuł 3

Warunki wyłączenia

1. Wyłączenie przewidziane w art. 1 stosuje się z zastrzeżeniem warunków przewidzianych w ust. 2—5 niniejszego artykułu.

2. Wszystkie strony muszą mieć dostęp do wyników wspólnych prac badawczo-rozwojowych dla celów dalszych badań lub korzystania z tych wyników. Jednakże instytuty badawcze, instytucje akademickie lub przedsiębiorstwa, które prowadzą prace badawczo-rozwojowe na zasadzie komercyjnego świadczenia usług, nie będąc stale aktywnym w wykorzystaniu wyników prac, mogą zgodzić się na ograniczenie użycia wyników prac badawczo-rozwojowych tylko do celów dalszych badań.

3. Bez uszczerbku dla ust. 2, jeśli porozumienie o badaniach i rozwoju przewiduje tylko wspólne prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, każda ze stron musi pozostać niezależna w zakresie korzystania z wyników wspólnych prac badawczo-rozwojowych oraz istniejącej wcześniej *know-how*, niezbędnej w celu takiego wykorzystania. Takie prawo wykorzystania może być ograniczone do jednego lub więcej technicznych obszarów zastosowania, jeśli strony nie są przedsiębiorstwami konkurującymi w chwili zawierania porozumienia o badaniach i rozwoju.

4. Jakikolwiek wspólne korzystanie musi dotyczyć wyników chronionych przez prawa własności intelektualnej lub stanowiących *know-how*, które istotnie przyczyniają się do postępu technicznego i gospodarczego, przy czym wyniki te muszą być decydujące dla wytwarzania produktów objętych umową lub stosowania technologii umownych.

5. Od przedsiębiorstw obciążonych wytwarzaniem w formie specjalizacji produkcji należy wymagać, aby realizowały zamówienia na dostawy pochodzące od wszystkich stron, z wyjątkiem sytuacji, gdy porozumienie o badaniach i rozwoju przewiduje także wspólną dystrybucję.

Artykuł 4

Progi udziałów rynkowych i okres wyłączenia

1. Jeśli przedsiębiorstwa uczestniczące nie są przedsiębiorstwami konkurującymi, wyłączenie przewidziane w art. 1 stosuje się przez czas trwania prac badawczo-rozwojowych. Jeśli wyniki prac są wspólnie wykorzystywane, wyłączenie stosuje się nadal przez 7 lat od chwili, gdy produkty objęte umową są po raz pierwszy wprowadzone do obrotu na wspólnym rynku.

2. Jeśli dwa lub więcej przedsiębiorstw uczestniczących są przedsiębiorstwami konkurującymi, wyłączenie przewidziane w art. 1 stosuje się przez czas określony ust. 1 tylko wtedy, gdy w czasie obowiązywania porozumienia o badaniach i rozwoju, łączny udział rynkowy przedsiębiorstw uczestniczących nie przekracza 25 % rynku właściwego dla produktów, które mogą być ulepszone lub zastąpione przez produkty objęte umową.

3. Po zakończeniu okresu określonego w ust. 1 wyłączenie stosuje się nadal przez taki czas, w którym łączny udział rynkowy przedsiębiorstw uczestniczących nie przekracza 25 % rynku właściwego dla produktów objętych umową.

Artykuł 5

Porozumienia nieobjęte wyłączeniem

1. Wyłączenie przewidziane w art. 1 nie ma zastosowania do porozumień o badaniach i rozwoju, które, bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub w powiązaniu z innymi czynnikami, na które strony mają wpływ, mają na celu:

- a) ograniczenie swobody uczestniczenia przedsiębiorstw w prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych samodzielnie lub we współpracy ze stronami trzecimi w dziedzinie niezwiązanej z tą, do której odnoszą się prace badawczo-rozwojowe objęte porozumieniem, bądź, po ich zakończeniu, w dziedzinie, której prace dotyczą lub innej pokrewnej;
- b) zakaz podważania po zakończeniu prac badawczo-rozwojowych, ważności praw własności intelektualnej wykonywanych przez strony na wspólnym rynku i odpowiednich do prac badawczo-rozwojowych, bądź po wygaśnięciu porozumienia o badaniach i rozwoju ważności praw własności intelektualnej wykonywanych przez strony na wspólnym rynku oraz chroniących wyniki prac badawczo-rozwojowych, z uwzględnieniem możliwości zapewnienia zakończenia porozumienia o badaniach i rozwoju, w przypadku gdy jedna ze stron kwestionuje ważność takich praw własności intelektualnej;
- c) ograniczenie produkcji lub sprzedaży;
- d) ustalenie cen sprzedaży produktu objętego umową osobom trzecim;
- e) ograniczenie dotyczące konsumentów, którzy mogą być obsługiwani przez uczestniczące przedsiębiorstwa, po upływie 7 lat od chwili wprowadzenia produktów objętych umową na wspólny rynek po raz pierwszy;
- f) zakaz prowadzenia biernej sprzedaży produktów objętych umową na terytoriach zarezerwowanych dla innych stron;
- g) zakaz wprowadzania produktów objętych umową na rynek lub prowadzenie wobec nich polityki aktywnej sprzedaży na tych terytoriach w ramach wspólnego rynku, które są zastrzeżone dla innych stron, po upływie 7 lat od chwili wprowadzenia produktów objętych umową na wspólny rynek po raz pierwszy;
- h) wymóg nieudzielania stronom trzecim licencji na wytwarzanie produktów objętych umową lub stosowania umownych technologii, jeśli korzystanie z wyników prac badawczo-rozwojowych przez przynajmniej jedną ze stron nie jest przewidziane lub nie jest wykonywane;
- i) wymóg odmowy zaspokojenia popytu ze strony tych użytkowników lub odsprzedawców na ich odpowiednich terytoriach, którzy sprzedawaliby produkty objęte umową na innych obszarach w ramach wspólnego rynku; lub
- j) wymóg mający na celu utrudnianie użytkownikom lub odsprzedawcom uzyskania produktów objętych umową od innych odsprzedawców w ramach wspólnego rynku, w szczególności wykonywanie praw własności intelektualnej w taki sposób, bądź podejmowanie takich środków, aby uniemożliwić użytkownikom lub odsprzedawcom otrzymanie lub wprowadzenie na wspólny rynek produktów, które zostały

zgodnie z prawem wprowadzone już do obrotu we Wspólnocie przez inną stronę lub za jej pozwoleniem.

2. Ustęp 1 nie ma zastosowania do:

- a) ustalania celów produkcji, jeśli wykorzystywanie wyników obejmuje wspólne wytwarzanie produktów objętych umową;
- b) ustalenia celów sprzedaży oraz cen pobieranych od bezpośrednich klientów, jeśli wykorzystanie wyników prac badawczo-rozwojowych obejmuje wspólną dystrybucję produktów objętych umową.

Artykuł 6

Stosowanie progu udziałów rynkowych

1. Dla celów stosowania progu udziałów rynkowych przewidzianego w art. 4 stosuje się następujące zasady:

- a) udział rynkowy oblicza się na podstawie wartości sprzedaży rynkowej; jeżeli dane dotyczące wartości sprzedaży rynkowej nie są dostępne, dla ustalenia udziału w rynku przedsiębiorstw uczestniczących można wykorzystać dane szacunkowe oparte na innych wiarygodnych informacjach rynkowych, włączając wielkość sprzedaży;
- b) udział rynkowy jest obliczany na podstawie danych odnoszących się do poprzedniego roku kalendarzowego;
- c) udział rynkowy przedsiębiorstwa określonego w art. 2 ust. 3 lit. e) jest zaliczany w częściach równych każdemu przedsiębiorstwu dysponującemu prawami lub uprawnieniami wymienionymi w art. 2 ust. 3 lit. a).

2. Jeżeli udział rynkowy określony w art. 4 ust. 3 początkowo nie przekracza 25 %, ale następnie rośnie ponad ten próg, nie przekraczając jednak 30 %, wyłączenie przewidziane w art. 1 stosuje się w dalszym ciągu przez okres dwóch następnych lat kalendarzowych po upływie roku, w którym próg 25 % został przekroczony po raz pierwszy.

3. Jeżeli udział rynkowy, o którym mowa w art. 4 ust. 3, początkowo nie przekracza 25 %, ale następnie rośnie do poziomu ponad 30 %, wyłączenie przewidziane w art. 1 ma w dalszym ciągu zastosowanie przez okres jednego roku kalendarzowego po upływie roku, w którym próg 30 % został przekroczony po raz pierwszy;

4. Przywileje wynikające z ust. 2 i 3 nie mogą być połączone tak, że przekroczą okres dwóch lat kalendarzowych.

Artykuł 7

Cofnięcie wyłączenia

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia EWG nr 2821/71 Komisja może, z własnej inicjatywy lub na wniosek Państwa Członkowskiego albo osoby fizycznej lub prawnej, mających w tym uzasadniony interes, cofnąć przywilej stosowania niniejszego rozporządzenia, gdy w konkretnym przypadku stwierdzi, że porozumienie

wyłączone przez niniejsze rozporządzenie ma jednak skutki, które są niezgodne z warunkami ustanowionymi w art. 81 ust. 3 Traktatu, w szczególności gdy:

- a) istnienie porozumienia o badaniach i rozwoju istotnie ogranicza dostęp stron trzecich do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w odpowiedniej dziedzinie z powodu ograniczonego potencjału badawczego;
- b) ze względu na szczególną strukturę podaży istnienie porozumienia o badaniach i rozwoju istotnie ogranicza dostęp stron trzecich do rynku produktów objętych umową;
- c) bez żadnej obiektywnie ważnej przyczyny, strony nie korzystają z wyników wspólnych prac badawczo-rozwojowych;
- d) produkty objęte umową nie są poddane na wspólnym rynku lub jego istotnej części skutecznej konkurencji produktów identycznych lub produktów uznawanych przez konsumentów za ekwiwalentne pod względem ich właściwości, ceny i celu używania;

- e) istnienie porozumienia o badaniach i rozwoju eliminowałoby skuteczną konkurencję w pracach badawczo-rozwojowych na określonym rynku.

Artykuł 8

Okres przejściowy

Zakaz ustanowiony w art. 81 ust. 1 Traktatu nie ma zastosowania przez okres od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 30 czerwca 2002 r. w odniesieniu do porozumień będących w mocy w dniu 31 grudnia 2000 r., które nie spełniają przesłanek wyłączenia przewidzianego przez niniejsze rozporządzenie, ale spełniają przesłanki rozporządzenia (EWG) nr 418/85.

Artykuł 9

Okres obowiązywania rozporządzenia

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

Obowiązuje ono do dnia 31 grudnia 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 29 listopada 2000 r.

W imieniu Komisji

Mario MONTI

Członek Komisji